

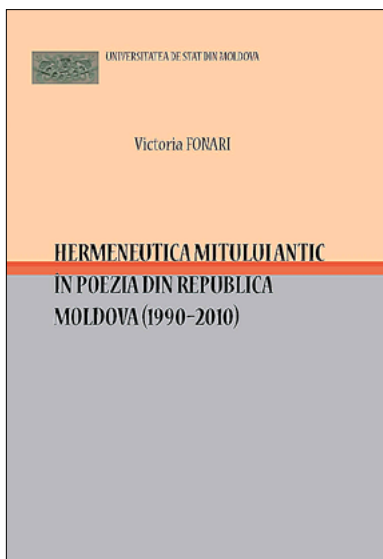
VICTORIA FONARI: O NOUĂ CARTE DINTR-O NOUĂ PERSPECTIVĂ

Raia ROGAC

Recent, la Biblioteca Centrală a BM „B.P. Hasdeu” din Chișinău, dr. conferențiar, scriitoarea Victoria Fonari și-a lansat o nouă carte, rodul muncii de cercetare asiduă timp de un deceniu: *Hermeneutica mitului antic în poezia din Republica Moldova (1990-2010)* (Chișinău: Editura Epigraf, 2021). Lucrarea a apărut grație sprijinului financiar al Ministerului Culturii, având aprobarea Consiliului științific al Universității de Stat din Moldova, fiind consultată de acad. Mihai Cimpoi.

Cartea este structurată în cinci capitole distincte cu câte trei paragrafe în fiecare. Capitolele se intitulează astfel: „Hermeneutica mitului antic: perspective de investigare”, „Metoda mitică – un instrument al criticii literare: Mihai Cimpoi, Eugen Simion”, „Spiritul Renașterii Naționale sub semnul orfismului”, „Implicațiile mitului antic în contextul social” și „Fenomenul transcendenței în valorificarea mitului antic în literatura artistică”. Studiul este unul interdisciplinar și valorifică minuțios contribuțiile teoretice la tema dată din mai multe domenii: semiotică (Umberto Eco), antropologie (Claude Lévi-Strauss), psihologie (S. Freud, C.G.

Jung), filosofie (W. Dilthey, G. Hegel), istoria religiilor (Mircea Eliade), cultura și civilizația elenă (Walter F. Otto, Alexei Losev), istoria literară (Mihai Cimpoi, Eugen Simion). În afară de contribuția teoretică, desfășurată în primele capitole ale volumului, cercetătoarea Victoria Fonari prezintă, în premieră, texte literare ale literaturii autohtone din perspectivă hermeneutică. Astfel, în carte sunt investigate imagini, personaje și subiecte mitologice din creația scriitorilor Grigore Vieru, Nicolae Dabija, Leonida Lari, Andrei Țurcanu, Aureliu Busuioc, Valeriu Matei, Vasile Romanciuc, Victor Teleucă, Steliana Grama, Tudor Palladi.

Cartea prezintă interes atât pentru cercetători, critici și scriitori, studenți și elevi din clasele superioare de liceu, precum și pentru toți doritorii de a afla mai multe despre hermeneutica mitului antic în creația unor scriitori din Republica Moldova.

După cum remarcasem în debut, cartea a fost lansată în Sala cu Coloane Albe a Bibliotecii Centrale a BM „B.P. Hasdeu” din Chișinău. După o succintă introducere, moderatoarea Maria Pilchin a oferit microfonul acad. Mihai Cimpoi care a fost de părerea că Victoria Fonari, în calitate de poetă și exegetă, în ultimii ani, are succese palpabile:

„Dânsa urmărește cu asiduitate personalizarea mitului în literatură, începând cu antichitatea. Cineva spunea că avem două mituri. În realitate, sunt mai multe. Eminescu, de exemplu, folosește mitul în poemul *Narcis*. Ultimii ani se remarcă prin apariția mai multor lucrări dedicate mitului, ceea ce demonstrează că acesta este valorificat și perpetuat. Lucrarea Victoriei Fonari este bine pusă la punct, merită a fi citită și propagată”

Argumentat și-a expus opinia și prof. univ., dr. hab. Elena Prus, arătând că demersul Victoriei Fonari în acest volum este unul aprofundat:

„Cititorului îi este prezentată o întregă constelație de mituri de acolo de unde s-a născut omenirea. Multe societăți lucrează la cercetarea miturilor naționale. Autoarea a început cercetarea de la Mircea Eliade și Lucian Blaga și a ajuns la academicienii Mihai Cimpoi și Eugen Simion. Este o lucrare doctă, bine construită, are substanță, are nucleu.

Prof. univ., dr. hab. Iraida Condrea de la Universitatea de Stat din Moldova (USM) a mărturisit cu mândrie că Victoria Fonari i-a fost studentă și că o lansare de carte a unui fost discipol este un prilej de mare bucurie:

„Refugiu în mit întotdeauna a fost și este pentru scriitori un respiro. Victoria Fonari face parte din acele firi deschise, care te atrag sufletește. Cartea lansată am citit-o cu mare interes. Am apreciat foarte mult – la scriitorii Grigore Vieru, Nicolae Dabija, Steliana Grama și alții – că fiecare a tratat mitul în felul său”.

Au mai participat și au luat cuvântul în cadrul lansării: Vitalie Răileanu, directorul Bibliotecii „Onisifor Ghibu”, artistul plastic Victoria Rocaciuc, dr. conf., cercetător științific la Institutul Patrimoniului Cultural și alții. Evenimentul a fost îmbogățit cu o expoziție a cărților Victoriei Fonari.